

DIJAŠKI DOM BEŽIGRAD LJUBLJANA
Kardeljeva ploščad 28, Ljubljana

Tel. 01 53 42 867

e-mail: info@ddb.si

Na podlagi 51. člena Zakona o varnosti in zdravja pri delu (Ur. list RS, št. 43/2011) ravnateljica Dijaškega doma Bežigrad Ljubljana, mag. Nataša Erjavec dne 19.12. 2011 sprejela naslednji

P R A V I L N I K

o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc pri delavcih

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik ureja postopke o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc (prepovedanih drog ali zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti, naslednjih skupin: opiat, benzodiazepini, kokain in metaboliti, kanabis, amfetamini in metadon – v nadaljevanju: psihoaktivnih substanc) pri delavcih Dijaškega doma Bežigrad Ljubljana (v nadaljevanju: DDBL).

2. člen

Vsi delavci DDB morajo biti seznanjeni z vsebino tega pravilnika, katerega ukrepe in določila so dolžni upoštevati in se po njih ravnati.

Z vsebino tega pravilnika morajo biti seznanjeni, ga upoštevati in se po njem ravnati tudi učenci in študenti ter druge osebe, ki začasno ali prehodno delajo v prostorih DDB.

3. člen

Poleg določil tega pravilnika morajo delavci upoštevati še vse druge predpise in zakone, ki opredeljujejo uživanje alkohola in drugih psihoaktivnih substanc v delovnem okolju.

II. UGOTAVLJANJE ALKOHOLIZIRANOSTI IN PRISOTNOSTI DRUGIH PSIHOAKTIVNIH SUBSTANC PRI DELAVCIH

4. člen

Delavec ne sme:

- prihajati na delo v alkoholiziranem stanju oz. pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc;
- uživati alkoholnih pijač in/ali drugih psihoaktivnih substanc med delom;

5. člen

Preizkus alkoholiziranosti se lahko izvede zaradi podanega suma o alkoholiziranosti delavca (npr. pitje v delovnem okolju, zadah, neprimerno obnašanje, negotovost pri hoji, zatikanje pri govorjenju ipd.) in po vsaki delovni nezgodi.

Preizkus prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc se izvaja ob nastopu na delo in ob obdobjih pregledih ter zaradi podanega suma na uporabo, zlorabo in/ali odvisnost od le teh (npr. uživanje ali injiciranje psihoaktivnih substanc med delom, neustrezno obnašanje, psihična odsotnost, zaspanost ali drugi znaki jemanja ali zasvojenosti) in po vsaki delovni nezgodi.

6. člen

Vsak delavec, ki opazi ali sumi, da je kdo izmed delavcev prišel na delo v alkoholiziranem stanju ali pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc, užival alkoholne pijače ali druge psihoaktivne substance med delom, mora to takoj sporočiti neposrednemu vodji tega delavca ali delavcu, ki ga nadomešča.

7. člen

Šteje se, da je delavec v alkoholiziranem stanju in kot tak nesposoben za varno opravljanje del, če se ob preizkusu z alcotestom ugotovi v izdihanem zraku več kot 0,05 mg etanola/L izdihanega zraka oziroma 0,10 g/kg (promile) alkohola ali če se ugotovi, da kaže znake motenj, povzročenih z alkoholom (npr. zanašanje, zatikanje pri govorjenju ali nezmožnost ustreznih odgovorov, agresivnost, slabost).

Šteje se, da je bil delavec v času preizkusa pod vplivom psihoaktivnih substanc in kot tak nesposoben za varno opravljanje del:

- če se to ugotovi z imunokemijskim testom za določanje prisotnosti psihoaktivnih substanc v urinu in se pozitiven test potrdi z ustrezno referenčno metodo na Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani (oziroma v drugem referenčnem laboratoriju);
- če se ugotovi, da delavec kaže znake motenj, nastalih zaradi vpliva psihoaktivnih substanc, kot so neustrezno obnašanje, težave v sporazumevanju ali razumevanju navodil, zaspanost ali drugi znaki jemanja).

8. člen

Preizkus z alkotestom odredi ravnateljica, izvede Zavod za varstvo pri delu d.d., Ljubljana Bohoričeva 22 a oziroma njihov pooblaščen zdravnik medicine dela prometa in športa v navzočnosti dveh oseb kot prič in komisija. Preizkus se opravi v prostoru, v katerem poleg ravnateljice ali njenega namestnika, dveh prič, in delavca, ki opravlja preizkus, ni drugih navzočih.

Uporaba alkotesta se mora opraviti v skladu z navodili proizvajalca alkotesta. Alkotest mora biti za alkohol specifičen in mora imeti kvalitete dobrega indikatorskega instrumenta.

Preizkus prisotnosti psihoaktivnih substanc odredi vodja organizacijske enote na podlagi pogojev iz 2.odst. 5. člena tega pravilnika, v navzočnosti delavca, ki opravlja preizkus ter dveh oseb kot prič (komisija). Preizkus opravi pooblaščen zdravnik za medicino dela, prometa in športa (v nadaljevanju: pooblaščen zdravnik MDPŠ) z imunokemijskim testom za določanje prisotnosti nedovoljenih drog v urinu ali pooblaščen zdravnik za medicino dela, prometa in športa v drugi ustrezni zdravstveni ustanovi) in naknadno pozitivni test potrdi z ustrezno referenčno metodo na Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani ali drugem referenčnem laboratoriju. Pred preizkusom pooblaščen zdravnik MDPŠ preiskovancu razloži potek analize, ki s podpisom potrdi pristane na izvedbo analize po predlaganem protokolu.

9. člen

Preizkus z alkotestom se opravi:

- ko je podan sum, da je delavec v alkoholiziranem stanju,
- po vsaki delovni nezgodi.

Preizkus prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc se opravi:

- pred nastopom dela na delovnih mestih, za katere je to s akti opredeljeno kot potrebno (delovna mesta z največjo odgovornostjo oz. tveganji),
- ko je podan sum, da je delavec pod vplivom psihoaktivnih substanc,
- po vsaki delovni nezgodi.

10. člen

Delavec mora privoliti v opravo preizkusa alkoholiziranosti oz. preizkusa prisotnosti psihoaktivnih substanc.

Za odklonitev preizkusa alkoholiziranosti ali preizkusa prisotnosti psihoaktivnih substanc se šteje tudi, če delavec pri preizkusu alkoholiziranosti z ustreznimi sredstvi in aparati (alkotestom) ne upošteva navodil za izvedbo preizkusa (z enim izdihom ne napihne vrečke z izdihanim zrakom oz. če ne piha pravilno v elektronski alkotest ipd.) oziroma ne želi oddati urina na preiskavo.

Za kršitev delovnih obveznosti se šteje pozitiven rezultat preizkusa alkoholiziranosti ali preizkusa prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc.

11. člen

Če delavec odkloni preizkus alkoholiziranosti z alkotestom, mora oseba, ki preizkus izvaja, ugotoviti alkoholiziranost po zunanjih znakih in obnašanju delavca (kot npr.: zadah po alkoholu, opotekajoča hoja, zmeden govor in podobno) ter jih natančno zapisati v pisni oceni. Prav tako mora oseba, ki preizkus izvaja, podati pisno oceno o vplivu drugih psihoaktivnih substanc po zunanjih znakih in obnašanju delavca, tudi v primeru odklonitve delavca (kot npr.: nenavadno obnašanje – upočasnjenost, zaspanost, apatija, slaba pogovornost, nejasni odgovori, občasnica duševna odsotnost, zmedenost, slaba časovna in krajevna orientiranost, opotekajoča – majava hoja, bebljajoči govor, široke ali ozke zenice, sveže ali zabrazgotinjene vbodne rane, nelogičen potek določenih dogodkov, nerazložljiv motiv dejanja, zunanji videz, predhodni dogodki, nezmožnost opravljanja dela na svojem delovnem mestu, ipd.). Pisna ocena je sestavni del zapisnika. Zapisnik o preizkusu alkoholiziranosti in vplivu drugih psihoaktivnih substanc mora biti podpisan s strani vseh oseb (vključno s preizkušancem), ki so sodelovale pri preizkusu. Odklonitev podpisa preizkušanca se zabeleži v zapisniku.

12. člen

Če komisija z alkotestom ugotovi, da ima delavec v izdihanem zraku več kot 0,05 mg/L etanola izdihanega zraka oziroma 0,10 g/kg (promila) alkohola, mora o tem takoj pisno obvestiti neposrednega vodjo delavca in ravnatelja.

Če se s preizkusom ugotovi prisotnost drugih psihoaktivnih substanc, mora komisija o tem takoj pisno obvestiti neposrednega vodjo delavca in ravnatelja.

13. člen

Neposredni vodja delavca je dolžan v primeru, če se ugotovi, da je delavec v alkoholiziranem stanju ali pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc, odstraniti delavca z dela (poskrbeti tudi za odstranitev iz delovnega okolja in procesa ter za varno pot domov) in pri tem delavca pisno seznaniti, po kakšnih znakih se je ugotovilo, da je delavec v alkoholiziranem stanju oz. pod vplivom psihoaktivnih substanc.

14. člen

Pooblaščen delavec oziroma druga odgovorna oseba mora o preizkusu alkoholiziranosti napisati zapisnik, ki mora vsebovati naslednje podatke:

- osebne podatke delavca, za katerega se opravlja preizkus,
- datum, točen čas in kraj opravljanja preizkusa,
- navedbo, da je alkoholiziranost ugotovljena na podlagi določb tega pravilnika,
- navedbo, ali je bil preizkus opravljen z alkotestom in v skladu z navodili proizvajalca alkotesta, ali z odvzemom krvi oz. drugo alkoholimetrično analizo,
- rezultat preizkusa in ali se delavec strinja oziroma ne strinja z rezultatom,
- čas in kraj sestave zapisnika,
- morebitne pripombe udeležencev preizkusa,

- podpis delavca, ki je vodil postopek preizkusa in sestavil zapisnik ter podpisi članov komisije.

in priloge:

- pisno izjavo delavca, da se strinja z rezultati preizkusa ali pojasnilo z razlogi odklonitve podpisa delavca.

Zapisnik se sestavi v treh izvodih. En izvod zapisnika hrani ravnateljica DDBL, en izvod je posredovan s poročilom o opravljeni kontroli alkoholiziranosti na delovnem mestu delavca v kadrovski spis delavca, en izvod pa prejme delavec, ki je opravil preizkus.

15. člen

Pooblaščen delavec oziroma druga odgovorna oseba mora o preizkusu ugotavljanja prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc ali uporabe drugih psihoaktivnih substanc napisati zapisnik, ki mora vsebovati naslednje podatke:

- osebne podatke delavca, za katerega se opravlja preizkus,
- datum, točen čas in kraj opravljanja preizkusa,
- navedbo, da je stanje pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc ugotovljeno na podlagi določb tega pravilnika,
- navedbo, ali je bil preizkus opravljen v skladu z navodili izvajalca,
- rezultat preizkusa in ali se delavec strinja ali ne strinja z rezultatom,
- čas in kraj sestave zapisnika,
- morebitne pripombe udeležencev preizkusa,
- podpis delavca, ki je vodil postopek preizkusa in sestavil zapisnik in članov komisije.

in priloge:

- pisno izjavo delavca, da se strinja z rezultati testa ali pojasnilo z razlogi odklonitve podpisa.

Zapisnik se sestavi v treh izvodih. En izvod zapisnika hrani ravnateljica DDBL, en izvod je posredovan s poročilom o opravljeni kontroli alkoholiziranosti na delovnem mestu delavca v kadrovski spis delavca, en izvod pa prejme delavec, ki je opravil preizkus.

16. člen

V kolikor se delavec ne strinja z rezultatom preizkusa alkoholiziranosti z alkoestom oziroma z urinskim imunokemijskim testom na droge ali preizkusom prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc, mora to izjaviti takoj ob seznanitvi z rezultatom preizkusa. V takem primeru se delavcu ponudi preizkus alkoholiziranosti v drugi zdravstveni ustanovi oz. na Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani, kamor se ga napoti ob spremstvu neposrednega vodje, oziroma se opravi preizkus prisotnosti na droge ali druge psihoaktivne substance na Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani. Odklonitev teh ponovnih preizkusov pomeni, da je veljaven rezultat preizkusa z alkoestom oz. imunokemijskega urinskega testa prisotnosti psihoaktivnih substanc opravljenega v ambulantni pooblaščenega zdravnika MDPŠ.

Po opravljenem prvem preizkusu alkoholiziranosti oz. imunokemijskem testu prisotnosti psihoaktivnih substanc delavca začasno (tisti delovni dan ali dokler kaže znake motenj) odstranimo iz delovnega okolja. Na zahtevo delavca se lahko preizkus ponovi čez eno uro. V tem času mora biti delavec pod nadzorom pooblaščenega delavca.

17. člen

Delavec lahko zahteva, da se mu ne opravi preizkus alkoholiziranosti z alkotestom temveč z odvzemom krvi in alkoholimetrično analizo pri pooblaščenem zdravniku MDPŠ.

V kolikor preizkusa alkoholiziranosti z odvzemom krvi in alkoholimetrično analizo ni mogoče izvesti pri pooblaščenem zdravniku MDPŠ, se ta preizkus izvede v drugi ustrezni zdravstveni ustanovi oz. na Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani.

18. člen

Delavec v alkoholiziranem stanju oz. stanju pod vplivom psihoaktivnih substanc je nesposoben za varno opravljanje del tudi v naslednjih primerih:

- ko rezultat preizkusa z alkotestom pokaže v izdihanem zraku več kot 0,05 mg etanola/L izdihanega zraka oziroma 0,10 g/kg (promila) alkohola ali ob primerjalno enakem rezultatu testa v drugi zdravstveni ustanovi ali Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani ali v drugi referenčni ustanovi;
- ko se delavec ne strinja z rezultati preizkusa z alkotestom, ki pokaže v izdihanem zraku več kot 0,05 mg etanola/L izdihanega zraka oziroma 0,10 g/kg (promila) in odkloni preizkus v drugi zdravstveni ustanovi ali Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani ali v drugi referenčni ustanovi;
- ko delavec odkloni preizkus z alkotestom, v drugi zdravstveni ustanovi ali Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani ali v drugi referenčni ustanovi, pa komisija iz drugih znakov oceni, da je v alkoholiziranem stanju oz. pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc;
- ko se z ustreznim testiranjem ugotovi prisotnost drugih psihoaktivnih substanc z imunokemijskim testom za določanje prisotnosti psihoaktivnih substanc v urinu in se pozitiven test potrdi z ustrezno referenčno metodo na Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani ali v drugi referenčni ustanovi;
- ko delavec odkloni testiranje na droge ali druge psihoaktivne substance v drugi zdravstveni ustanovi ali Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani ali v drugi referenčni ustanovi, pa komisija iz drugih znakov oceni, da je pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc.

19. člen

Neposredni vodja delavca oz. ravnateljica DDBL mora dejstva o ugotovitvi suma, da je kdo izmed delavcev prišel na delo v alkoholiziranem stanju ali pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc, užival alkoholne pijače ali druge psihoaktivne substance med delom, takoj sporočiti pooblaščenemu zdravniku MDPŠ ali osebi,

ki ga nadomešča, kateremu lahko delavca v spremstvu neposrednega vodje napoti na zdravstveni pregled.

20. člen

Vse stroške ugotavljanja alkoholiziranosti ali prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc v prostori DDBL in/ali druge zdravstvene ustanove in/ali Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani povrne delavec, če se s preizkusom ugotovi, da ima delavec v izdihanem zraku več kot 0,05 mg etanola/L izdihanega zraka oziroma 0,10 g/kg (promila) alkohola oziroma je bil potrjen sum, da je bil pod vplivom drugih psihoaktivnih substanc.

21. člen

Zapisnik lahko vpogledajo delavec, za katerega je bil opravljen preizkus, predstavnik sindikata delavca, pooblaščen zdravnik MDPŠ, neposredni vodja delavca in ravnateljica DDBL in organi, ki odločajo o delavčevi odgovornosti.

III. KONČNE DOLOČBE

22. člen

Spremembe in dopolnitve tega pravilnika se izvedejo na način in po postopku, kot je določen za njegov sprejem.

23. člen

Pravilnik o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti drugih psihoaktivnih substanc je sprejet, ko ga sprejme ravnateljica DDBL in prične veljati naslednji dan po objavi. S sprejemom pravilnika o ugotavljanju alkoholiziranosti in prisotnosti drugih substanc preneha veljati pravilnik o preizkusu alkoholiziranosti, ki je bil sprejet 21.11.2008.

24. člen

Pravilnik se po sprejetju izobesi na oglasno desko doma.

ravnateljica DDB Ljubljana
mag. Nataša Erjavec